

Spis treści

Wprowadzenie	11
------------------------	----

Rozdział I

Procesy migracyjne i polityka imigracyjna	25
Polityka imigracyjna – nowe podejście i nowa definicja	27
Polityka migracyjna a polityka imigracyjna	32
Definicja polityki imigracyjnej	33
Polityka integracyjna jako element polityki imigracyjnej	41
Wpływ imigracji na rynek pracy państwa przyjmującego	47
Teorie migracji	51
Model <i>push and pull</i>	52
Dualny rynek pracy	54
Sieci migracyjne	56
Nowa ekonomia migracji	57
Teoria migracji niepełnych	59
Migracje międzynarodowe w XX i na początku XXI wieku	62
Kształtowanie się procesów migracyjnych w XX i XXI wieku . .	62
Skala, struktura i kierunki obecnych migracji na świecie	
i w Europie	65
Migracje pozaeuropejskie	68
Migracje w Europie i do Europy	72
Polska na światowej mapie migracji	76
Podsumowanie	77

Rozdział II

Regulacje międzynarodowe w obszarze migracji zarobkowych	
ze szczególnym uwzględnieniem Unii Europejskiej	79
Zagraniczne migracje zarobkowe w dokumentach organizacji	
globalnych	81
Polityka migracyjna w uregulowaniach Unii Europejskiej	85
Priorytety UE w zakresie imigracji zarobkowej z państw trzecich .	86
Podstawowe akty prawne regulujące napływ imigrantów	
legalnych do UE oraz ich integrację w społeczeństwie	
państwa przyjmującego	103
Podsumowanie	109

Rozdział III**Doświadczenia wybranych państw w zakresie stosowania polityki imigracyjnej**

111

Modele polityki imigracyjnej 112

Polityka imigracyjna wybranych państw świata

– analiza porównawcza 120

Charakterystyka państw wybranych do analizy 121

Doświadczenia w stosowaniu wybranych instrumentów

polityki imigracyjnej – wnioski dla Polski 123

Podsumowanie 146

Rozdział IV**Ocena systemu zatrudniania cudzoziemców w Polsce**

149

Ogólne zasady zatrudniania cudzoziemców w Polsce 152

Tryb wydawania oraz rodzaje zezwoleń na pracę 155

Podejmowanie przez cudzoziemców zatrudnienia bez konieczności

posiadania zezwolenia na pracę 162

Prawa do wjazdu i pobytu w Polsce na podstawie zezwolenia

na pracę. 165

Ocena propozycji nowelizacji ustawy o cudzoziemcach w części

dotyczącej imigracji zarobkowej 167

Zagadnienia ogólne 167

Przyznawanie prawa pobytu czasowego, w tym

z zezwoleniem na podjęcie pracy 169

Przepisy odnoszące się do pracowników wysoko

wykwalifikowanych. 170

Prowadzenie działalności gospodarczej 170

Podejmowanie studiów w Polsce 171

Inne propozycje. 171

Ocena dokumentu „Polityka migracyjna Polski – stan obecny

i postulowane działania” 172

Imigracja legalna. 174

Zapobieganie nielegalnej imigracji 176

Polityka integracyjna 176

Sprawne funkcjonowanie systemu prawnego

i instytucjonalnego 178

Związki innych polityk z polityką migracyjną Polski 178

Monitoring procesów migracyjnych 179

Podsumowanie 180

Rozdział V

Skala, struktura oraz znaczenie zatrudnienia cudzoziemców

w Polsce w latach 2004–2011	183
Źródła danych o cudzoziemcach zatrudnionych w Polsce	186
Skala zatrudnienia cudzoziemców w Polsce w latach 2004–2011 . . .	187
Zezwolenia na pracę	188
Pracownicy delegowani	191
Oświadczenia o zamiarze powierzenia cudzoziemcowi zatrudnienia	192
Zatrudnienie cudzoziemców w świetle danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	195
Prowadzenie przez cudzoziemców działalności gospodarczej	196
Płeć i wiek imigrantów	198
Zróżnicowanie regionalne zatrudnienia cudzoziemców w Polsce . . .	200
Struktura sektorowa zatrudnienia cudzoziemców	203
Grupy pracownicze i grupy zawodów, w jakich są zatrudniani cudzoziemcy	207
Studenci zagraniczni w Polsce	211
Wpływ procesów imigracyjnych na poziom zasobów pracy w Polsce	215
Zasoby pracy w Polsce	215
Zatrudnienie cudzoziemców a zasoby pracy w Polsce	217
Prognozy dotyczące skali imigracji do Polski	219
Podsumowanie	222

Rozdział VI

Polityka imigracyjna oraz rynek pracy według opinii cudzoziemców

zatrudnionych i studiujących w Polsce oraz pracodawców	225
Założenia badawcze projektu zrealizowanego w Instytucie Polityki Społecznej Uniwersytetu Warszawskiego	228
Inne badania dotyczące zatrudniania cudzoziemców w Polsce	231
Przyczyny wyboru Polski jako kraju zatrudnienia	232
Źródła informacji o warunkach pobytu i pracy w Polsce	238
Procedury biurokratyczne związane z uzyskiwaniem prawa do pobytu i zatrudnienia	243
Główne problemy w czasie pobytu i zatrudnienia w Polsce	247
Plany na przyszłość	253
Oczekiwane zmiany w polityce imigracyjnej	263
Podsumowanie	265

Rozdział VII**Podejmowanie przez cudzoziemców pracy w Polsce na podstawie oświadczenia pracodawcy o zamiarze powierzenia zatrudnienia –**

studium przypadku	269
Cel i metoda badania	269
Rekrutacja pracownika	271
Rejestracja oświadczenia i uzyskiwanie wizy z pozwoleniem na pracę ..	272
Legalizacja pobytu i zatrudnienia cudzoziemca po jego przyjeździe do Polski	274
Obowiązki administracyjne w trakcie świadczenia pracy przez pracownika cudzoziemskiego	277
Rozwiązywanie umowy i wyrejestrowywanie pracownika	280
Podsumowanie	281

Rozdział VIII**Opinia decydentów na temat obecnej polityki imigracyjnej**

i wyzwań na przyszłość	283
Cel i metoda badań	283
Ocena skali imigracji do Polski oraz obecnie stosowanych instrumentów polityki imigracyjnej	284
Ocena praktyki stosowania oświadczeń pracodawców o zamiarze powierzenia zatrudnienia cudzoziemcowi bez zezwolenia	287
Ograniczenia biurokratyczne i finansowe legalnego zatrudnienia cudzoziemców w Polsce	291
Potrzeba wprowadzenia w życie nowych instrumentów z zakresu polityki imigracyjnej	293
Ocena wprowadzenia nowego instrumentu skierowanego do pracowników sezonowych	297
Zdolność polskiej administracji do prowadzenia aktywnej polityki imigracyjnej	299
Wpływ polityki integracyjnej na imigracyjną	301
Podsumowanie	303

Rozdział IX**Model polityki imigracyjnej odpowiadającej na potrzeby rynku pracy – rekomendacje**

307

Zakończenie	317
Bibliografia	323
Akty prawne i dokumenty programowe	337
Aneks I. Informacja o badaniach poddanych analizie	342
Aneks II. Scenariusz pogłębionego wywiadu indywidualnego	344
Indeks nazwisk	347